

VII. INFORMATIKA

Az Informatikai Osztályra az elmúlt év során fokozott teher hárult, mivel jelentős feladatokat kellett megoldania a felújítási-átalakítási munkák összes fázisában. A hónapokig tartó platform-bővítések és fejlesztések végrehajtása mellett az Osztálynak folyamatosan biztosítania kellett a szolgáltatások számítástechnikai hátterét, a Könyvtár teljes hálózatának biztonságos üzemeltetését. A hálózati biztonság szinten tartása nagy erőfeszítést igényelt, hiszen az olvasói géppark az új munkaterek, a Digitális dolgozószoba kialakításával jelentősen bővült.

Az Informatikai Osztály végrehajtotta a II. emelet felújított részének, ill. a II. emelet - III. emelet költözésének technikai munkálatait, kialakította az új hálózati felépítést. Részt vett az új szárny informatikai infrastruktúrájának tervezésében, installálásában, kivitelezésében, különös tekintettel a Digitális dolgozószoba teljes technikai (hardver-szoftver) kialakítására, a kapcsolódó kábelezés integrálására. A hálózatbővítés részeként, az új elemek-eszközök beépítéséhez új központi hálózati elosztót kellett létesíteni. Az Osztály részt vett a videokonferencia-terem kialakításában, beüzemelésében, tesztelésében, új wifi végpontokat installált a konferenciateremben és a Digitális dolgozószobában. A Vasarely-teremben és a IV. emeleten wifi eszközök telepítésével 2010 őszére a Könyvtárépület minden szintjén elérhetővé vált a drótnélküli hálózat.

Az új szárny kiszolgálására a hálózati kábelrendszeren is részleges felújítást kellett végrehajtani. Az MTA-val és a NIIF-fel történt megegyezés alapján lebonyolították a nagy sávszélességet biztosító gigabites vonalra való áttérést. Megkezdtek a könyvtári hálózat elemeinek rákötését a szélessávú vonalra – a megfelelő hardver-eszközök beszerzésével és beépítésével ez a munka 2011 folyamán fog befejeződni

Folytatódott az alhálózati rendszer kiépítése: 2010 tavaszán a munkatársi géppark került külön alhálózatra, amely a belső hálózat biztonságát tovább növelte. Munkatársak részére nyolc új vagy teljesen felújított asztali gép került telepítésre – kliens programmal és egyéb szoftverekkel ellátva. Az olvasói használatra vásárolt két kártyás multifunkciós (nyomtató/szkenner/másoló) gépet hálózaton

elérhetővé tették, beintegrálták az olvasói gépekhez. A berendezéseket működtető Windows-szervert implementálták és folyamatosan menedzselték.

Az Informatikai Osztály aktívan részt vett a vagyonvédelmi beléptető rendszer kiépítésében, tesztelésében és beüzemelésében. Megoldották a kapukat működtető szoftver és a helyi rendszer összehangolását, a jogosultságok beállítását. Egyedi-eredeti fejlesztéssel alakították ki azt a rutint, hogy az integrált rendszerből naponta automatikusan frissüljön az olvasók listája – így a beléptető rendszer felismeri a frissen beiratkozókat is. A műszaki átadás után a szerver és kliensgép menedzselésével, bizonyos feladatok elvégzésével az Osztály részt vesz a beléptető folyamatos üzemelésében.

Az eddig távoli adminisztrációval működő mail-rendszer 2010 novemberétől az Informatikai Osztály felügyelete alá került vissza. Professzionális külső szolgáltatóval történt szerződés révén megoldódott a levelezőrendszer állandó, stabil spam-szűrése is. Májusban megtörtént az MTA által rendelkezésre bocsájtott vírusvédelem telepítése a Könyvtár teljes gépparkján. Az olvasói géppark üzembiztonsága érdekében 2010 decemberében megkezdődött a DeepFreeze nevű védelmi szoftver telepítése (az ezzel összefüggő munkák átnyúlnak az új évbe).

A honlapról elérhető virtuális (digitális) gyűjtemények karbantartását az Informatikai Osztály munkatársai folyamatosan végezték. A Gulyás-féle bibliográfiai adatbázist, valamint az Értekezések c. teljes szövegű anyagot hálózati támadás miatt újra kellett telepíteni. Az új készítésű digitális gyűjtemények (Gábor Dénes, Radnóti, Kégl) szerverre telepítése, tesztelése és beindítása megtörtént.

Az Informatikai Osztály részt vett a digitális képkönyvtár kialakításában, tesztelésében, a kapcsolódó informatikai feladatok megoldásában. Az Osztály munkatársai közreműködtek az arab kéziratok képobjektumainak kezelésében, a rekordok feltöltésében, ill. az ősnyomtatványok adatbázisának gondozásában. Az Aleph és a kapcsolódó könyvtári szoftverek karbantartásával kapcsolatos adminisztrációkat, a szupport vállalattal való folyamatos kapcsolattartást az Informatikai Osztály végezte.

Az Informatikai Osztály munkatársa felügyelte a TÁMOP pályázattal kapcsolatos feladatok koordinálását, menedzselte a retrospektív konverziós munkákat (szkennelés, indexek, statisztikák), valamint a beviteli munkához szükséges

ADAM nevű modul tesztelését. A TÁMOP konzorcium tagsága részére kialakítottak és beüzemelték egy, a honlapról is közvetlenül elérhető online fórumot, közösségi portált vagy levelezőlistát (TÁMOP Fórum), annak magyarítását is elvégezték.

A dolgozói gépeken több mint száz alkalommal telepítették, vagy újratelepítették az Aleph-kliens csomagot. Sikeres egyedi szoftverfejlesztés révén az Aleph disszertációs adatbázisában (DIS) szereplő rekordokat összekötötték a REAL adatbázisban szereplő teljes szövegű digitalizált disszertációkkal. Az év során folyamatosan dolgoztak az online keresést segítő szoftver, az SFX forrásainak átalakításán és tesztelésén. Ugyancsak állandó jellegű munka volt a Metalib portál kiépítése, helyi viszonyokra való áttervezése, tesztelése, karbantartása. A használati statisztikákat rutinszerűen gyűjtötték. A Gyűjteményszervezési Osztállyal közösen végezték az elektronikus források beszerzését, megújítását, a próbaverziók futtatását. Az Informatikai Osztály tevékenységének része volt az MTA intézetek részére történő az EISZ-szel kapcsolatos ügyintézés.